Spis Treści:

Cel	2
Podział terenu na oddziały i pododdziały	3
Dane o wybranym kompleksie leśnym	4
Klasyczny system inwentaryzacji lasu	7
Opracowanie wyników	7
Średnia wysokość i pierśnica drzewostanów	8
Wskaźnik bonitacji dla każdego z gatunku	9
Zasobność drzewostanu i bieżący przyrost roczny:	10
dla sosny I kategorii:	10
dla sosny II kategorii:	11
Wskaźnik zadrzewienia jako średnia dla wskaźnika stopnia zwarcia oraz stosunku średniej pierśnicy do pierśnicy z tabel dla gatunku głównego.	12
Typ siedliskowy lasu z diagramu izo bonitacji – siedliska świeże	12
Zasobność zadrzewienia (Vt) oraz wielkość bieżącego przyrostu rocznego grubizny i drobnicy (PBRt)	13
Rzeczywista zasobność drzewostanu (Vrz) i rzeczywisty bieżący przyrost roczny (PBRrz)	14
Zapas drzewostanu	14
Tabela rejestru taksacyjnego	15
Zestawienie powierzchni lasów według gatunków panujących dla województwa pomorskiego	16

Cel

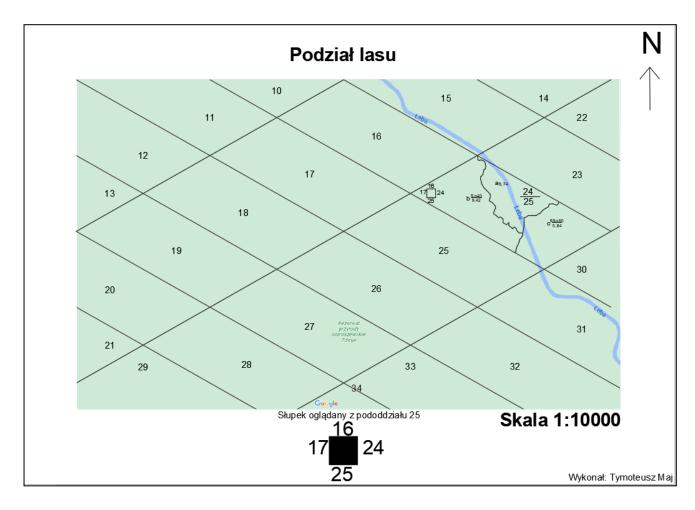
Celem przedmiotowego projektu było zapoznanie się studentów geoinformacji z metodami obliczeń inwentaryzacji lasu (metodą wzrokową), poznanie strony internetowej - *Bank Danych o Lasach*.

Poznać metodykę podziału lasów, nabyć umiejętność odczytu danych z tablic zasobności drzew dostarczanie informacji o gospodarce leśnej, stanie lasu oraz zmian stanu w lasach wszystkich form własności.

Wykonanie przedmiotowego ćwiczenia rozpocząłem od podziału wybranego terenu na oddziały, następnie zgodnie z otrzymanymi danymi (Tabela 2), podzieliłem oddział nr. 24 na mniejsze pododdziały (Rysunek 1.), gdzie liczba znajdująca się przed gatunkiem drzew oznacza procentowy udział w danym pododdziale.

Podział terenu na oddziały i pododdziały

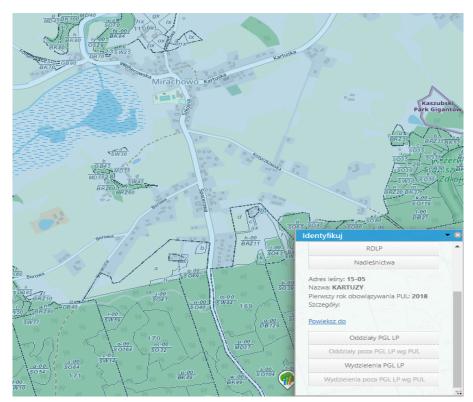
Następnie korzystając z Banku Danych o Lasach, zlokalizowałem nadleśnictwo znajdujące się 40 km na zachód od Gdańska. W tej odległości znajduje się miejscowość Mirachowo, jej lasy należą do nadleśnictwa Kartuzy (Rysunek 2).

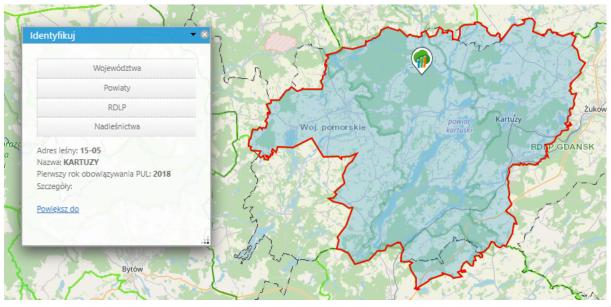
Rysunek 1 Wybrany obszar kompleksu leśnego

Źródło: Opracowanie własne

Dane o wybranym kompleksie leśnym

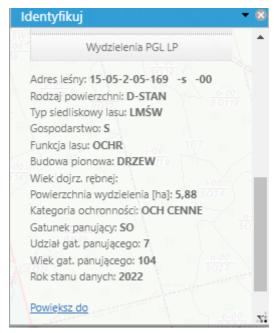

Rysunek 2. Nadleśnictwo Źródło: Bank Danych o Lasach

Rysunek 3. Nadleśnictwo Źródło: Bank Danych o Lasach

Kolejnym krokiem było ustalenie pełnego adresu leśnego, wykonałem je na podstawie schematu <u>adresowania podziału powierzchniowego w Lasach Państwowych</u> .

Rysunek 4. Adres leśny Źródło: Bank Danych o Lasach

Adres leśny:	15-05-2-05-169 -s -00
Kod numeryczny regionalnej dyrekcji Lasów Państwowych:	15 - Gdańsk
Kod numeryczny nadleśnictwa:	05 -Kartuzy
Kod numeryczny obrębu leśnego:	2 - Glinne
Kod numeryczny leśnictwa:	05 - Glinne
Numer oddziału:	169
Pododdział leśny:	S
Kod numeryczny wydzielenia leśnego:	00
Rodzaj powierzchni:	D-STAN
Typ siedliskowy lasu:	LMŚW
Gospodarstwo:	S
Funkcja lasu:	OCHR
Budowa pionowa:	DRZEW
Wiek	dojrz. rębnej:
Powierzchnia wydzielenia [ha]:	5,88
Kategoria ochronności:	OCH CENNE
Gatunek panujący:	SO
Udział gat. panującego:	7
Wiek gat. panującego:	104
Rok stanu danych:	2022

Tabela 1 . Adres leśny Źródło: Bank Danych o Lasach

Kolejnym etapem projektu było wykonanie obliczeń dla danych, dostarczonych na zajęciach, proces obliczeń ukazałem poniżej.

Klasyczny system inwentaryzacji lasu

Obliczenia do projektu wykonane na podstawie danych otrzymanych jako materiał zajęciowy zostały wykonane w oprogramowaniu Excel.

Oddział Pododdział	Pow. (P) [ha]	Gatunek (Up)	Wiek	Zwarcie	Wsp. Zwarcia	Wysokość (h) [m]	śr. h [m]	Pierśnica (d1/3) [cm]	Śr. (d1/3) [cm]	Klasa bonitacji	Wskaźnik Zadrzewienia Wz
24b	9,42	So	40	Umiark owane	0,8	16,15,1 6	15,7	11,14,1 2,13,11	12,2	I	0,7
24c	5,84	8So	60	Silne i pełne	1,2	20,19,2	20	17,16,1 8,17,19	17,4	II	0,8
		2 Św				15,17,1 6	16	15,16,1 6,17,14	15,6	III	0,5

Opracowanie wyników

Oddział Pododdział	Pow. (P) [ha]	Gatunek (Up)	Wiek	Zwarcie	Wsp. zwarcia
24b	9,42	Sosna	40	Umiarkowane	0,8
24c	5,84	8 Sosna	60		
		2 Świerk		Silne i pełne	1,2

Tabela 2. Przedmiotowe dane Źródło: Opracowanie własne

Średnia wysokość i pierśnica drzewostanów

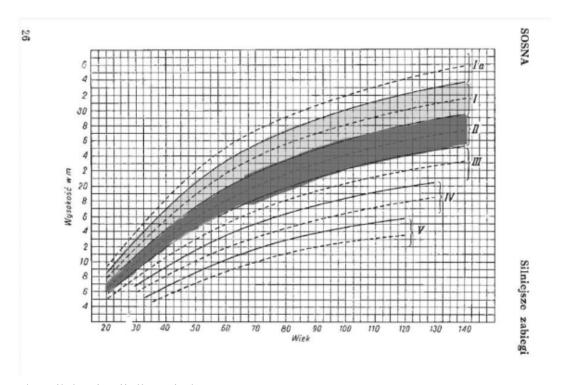
Oddział Pododdział	Gatunek (Up)	Śr. h [m]	Śr. ( ) [cm]
24b	Sosna	15,7	12,2
24c	Sosna	20,0	17,4
	Świerk	16,0	15,6

Tabela 3. Średnia wysokość i pierśnica

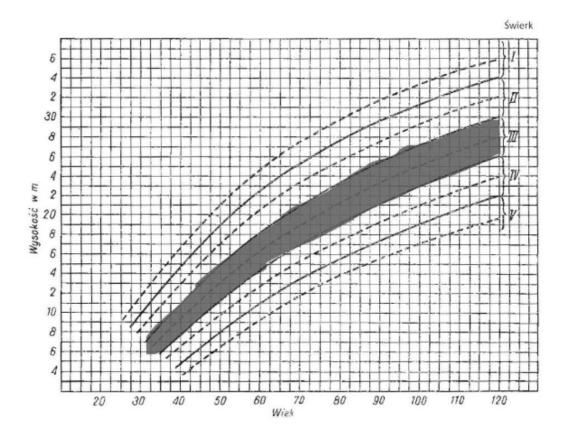
Źródło: Opracowanie własne

Wskaźnik bonitacji dla każdego z gatunku

Wskaźnik bonitacji dla sosny:

Wskaźnik bonitacji dla świerku:

Oddział Pododdział	Gatunek (Up)	Klasa
24b	Sosna	I
24c	Sosna	II
	Świerk	III

Tabela 4. Wskaźnik bonitacji Źródło: Opracowanie własne

Zasobność drzewostanu i bieżący przyrost roczny:

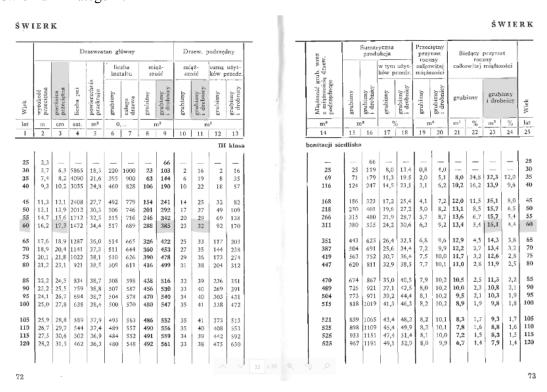
dla sosny I kategorii:

_ [		-	Drz	ewostar	n głów	ny			Dr	zew. p	odrzęd	lny	wraz zew.			ryczna ukcja		przy	rost	Bi		przyro	ost
					licz kszt:		mi		mi		suma ków p		rub. wr			w tym ków p		całko miąż	witej	całk		miążs	zości
Wiek	wysokość przeciętna	picránica przeciętna	liczba pni	powierzchnia przekroju	grubizny	calego drzewa	grubizny	grubizny i drobnicy	grubizny	grubizny i drobnicy	grubizny	grubizny i drobnicy	Miąższość grub, wraz z miąższością drzew. podrzędnego	grubizny	grubizny i drobnicy	grubizny	grubizny i drobnicy	grubizny	grubizny i drobnicy	grub	oizny		oizny bnicy
_			-	m ²	0,,	_	n				n.o		m_3	n	nª	-	%	n	n ^a ,	m³	%	ma	_%
lat 1		cm 3	szt.	- m- - 5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
- 1	-	3	-		0 1	-	-	- 1				klasa	bonitacji si	edlisk	3								
20 25 30 35 40	7,8 10,0 12,0 13,9 15,7	13,5	4380 2880 2080 1570	26,0 27,9 29,3 30,5	424 460 471 474	 800 708 648 603	63 110 154 192 227	170 208 237 262 289	5 11 20 23	12 19 30 32	5 16 36 59	12 31 61 93	63 115 165 212 250	63 115 170 228 286	170 220 268 323 382	4,3 9,4 15,8 20,6	5,4 11,5 18,9 24,3	4,6 5,7 6,5 7,2	8,8 8,9 9,2 9,5	11,1 11,5 11,5	10,1 7,5 6,0	10,0 11,2 11,8	4,8 4,7 4,5
45 50 55 60	17,4 18,9 20,3 21,6	18,2 20,3 22,1 23,8	998 851	31,4 32,1 32,6 33,0	469 465 462 461	574 553 539 529	256 282 306 328	313 335 357 377	24 24 25 25	32 31 30 29	83 107 132 157	125 156 186 215	280 306 331 353	339 389 438 485	438 491 543 592	24,5 27,5 30,1 32,4	28,5 32,8 34,3 36,3	7,5 7,8 8,0 8,1	9,7 9,8 9,9 9,9	10,9 10,3 9,7 9,2	4,8 4,0 3,4 3,0	11,5 11,0 10,5 9,9	4,0 3,5 3,1 2,8
65 70 75 80	22,7 23,7 24,6 25,4	25,4 27,0 28,5 29,9	583 527	33,3 33,5 33,6 33,7	460 459 458 457	521 515 511 507	347 363 378 391	394 409 422 434	25 25 25 25 25	29 28 28 28	182 207 232 257	244 272 300 328	372 388 403 416	529 570 610 648	638 681 722 762	34,4 36,3 38,0 39,5	38,2 39,9 41,5 43,0	8,1 8,1 8,1 8,1	9,8 9,7 9,6 9,5	8,7 8,3 7,9 7,6	2,7 2,4 2,2 2,0	9,2 8,6 8,2 7,8	2,4 2,2 2,0 1,9
85 90 95 100	26,1 26,8 27,4 28,0	31,3 32,7 34,1 35,4	403 371	33,8 33,9 33,9 33,8	456 455 454 453	505 502 499 497	403 413 422 429	445 455 463 470	24 24 24 24	27 27 27 27	281 305 329 353	355 382 409 436	427 437 446 453	718 751 782	800 837 872 906	41,0 42,4 43,7 45,1	44,4 .45,6 46,9 48,1	8,0 8,0 7,9 7,8	9,4 9,3 9,2 9,1	7,3 6,9 6,6 6,3	1,9 1,7 1,6 1,5	7,4 7,1 6,8 6,5	1,7 1,6 1,5 1,4
105 110 115 120	28,6 29,1 29,6 30.1	36,7 37,9 39,0 40,0	317 296 279	33,7 33,6 33,5	452 451 451 451	495 492 491 490	435 441 447 452	476 481 486 491	24 24 23 22	27 26 25 24	377 401 424 426	463 489 514 538	459 465 470 474	812 842 871 898	939 970 1000 1029	46,3 47,6 48,6 49,6	49,3 50,4 51,4 52,3	7,7 7,6 7,6 7,5	8,9 8,8 8,7 8,6	6,0 5,7 5,4 5,0	1,4 1,3 1,2 1,1	6,2 5,9 5,6 5,2	1,3 1,2 1,2 1,1
125 130	30,1 30,5 30,9	40,8	253	33,1	450 450	489 488	455 457	493 494	21 20	23	467 487	561 583	476 477	922 944	1054 1077	50,6 51,6	53,2 54,1	7,4 7,3	8,4 8,3	4,6 4,3	1,0 0,9	4,8 4,5	1,0
135	31,2	42,4	232	32,7	450 449	487 486	458 458	494 494	18 16	20 18	505 521	603 621	476 474	963	1097	52,4	54,9 55.7	7,1 7,0	8,1 7,9	3,8	0,9	4,3 4,0	0,8

dla sosny II kategorii:

			Dez	ewosta	n gló	wngr			Dr	zew. p	odreg	dny	Wraz		Suman			prz	ciętny yrost zny	В	iekący rocs	przyz	nt	1
						aba reltu	m3	ų2- 05ć		ųż- nść	soma ków p		nub. wns 9 desem			w tym ltów p		callto	owitej szaści	esti		mięźs	sości	
	wysokość przeciętna	pieránica przeciętna	liceba pari	powierschnia przekroju	grubisny	calego denevan	grubizny	grubizny i drobnicy	grubiany	grabiany i drobaicy	grubiany	grubiany i drobnicy	Mintazość grub. z mintazością do podrzędnogo	grubiany	grubiany i droboacy	grubiany	grubázny i drofenicy	grubánay	grubizny i drobnicy	gnol	oisny		oizny bnicy	
t	_		925.	m ²	-0.	_	- E	_	- au		03	61-14	m.a	, ,	n ⁵	9	%	-	m ³	m°	%	m.º	%	1
	m 2	cm.	4	- 5	6	7	8	9	10	11	1 12	1.3	14	1,5	16	17	18	19	20	21	22	23	24	1
			_		_					-		ktass	bonitacji si	edlisk										
0 5 0 5	6,4 8,5 10,2 11,8 13,2	9,4 11,4	5530 3940 2700 2100	24,4 26,2 27,5 28,7	310 390 440 463	725 669 628	34 70 104 143 175	144 176 194 217 238	3 8 13	19 27 28	3 11 24 40	11 30 57 85	34 73 112 156 191	73 115 167 215	144 187 224 274 323	4,4 9,6 14,4 18,6	6,1 13,4 20,8 26,3	2,7 3,8 4,8 5,4	7,2 7,5 7,8 8,1	9,1 9,7 9,9	14,2 9,3 6,9	8,8 10,0 10,2	5,2 5,0 4,7	
5 0 5 0	14,5 15,8 17,0 18,1	16,8 18,4	1610 1364 1167 1005	29,6 30,4 31,0 31,4	472 476 474 470	604 583 567 553	204 228 248 266	260 280 298 314	18 19 20 20	28 27 26 25	58 77 97 117	113 140 166 191	222 247 268 286 302	262 305 345 383 419	373 420 464 505 546	22,1 25,2 28,1 30,5 32,7	30,3 33,3 35,8 37,8 39,5	5,8 6,1 6,3 6,4 6,4	8,3 8,4 8,4 8,4 8,4	9,6 8,9 8,4 7,9	5,5 4,4 3,7 3,2 2,8	10,0 9,4 8,8 8,3 7,8	4,2 3,6 3,1 2,8 2,5	
5 0 5 0	19,1 20,0 20,8 21,6	21,6 23,2 24,7 26,2	872 763 674 601	31,8 32,1 32,3 32,4	463 462 461 460	543 535 529 524	282 296 309 322	329 343 355 367	20 20 21 21	24 24 24 24 24	137 157 178 199	215 239 263 287	316 330 343 355	453 487 521 554	582 618 654 688	34,6 36,6 38,2 39,7	41,1 42,6 43,9 45,2	6,5 6,5 6,5 6,5	8,3 8,2 8,2 8,1	7,2 6,9 6,6 6,3	2,5 2,3 2,1 1,9	7,5 7,1 6,8 6,5	2,3 2,1 2,0 1,9	
5 0 5 0	22,3 22,9 23,5 29,1	27,6 29,0 30,3 31,6	545 491 449 4£3	32,5 32,5 32,4 32,4	460 459 459 459	520 517 513 509	334 344 352 358	377 385 392 398	21 21 21 21	24 24 24 24 24	220 241 262 283	311 335 339 383	368 373 379	585 614 641	720 751 781	41,2 42,6 44,1	46,5 47,8 49,0	6,5 6,5 6,4	8,0 7,9 7,8	6,0 5,7 5,4	1,8 1,7 1,5	6,2 5,9 5,6	1,7 1,6 1,5	
15 10 15	24,6 25,1 25,5 25,9	32,8 34,0 35,1 36,2	381 352 326 303	32,2 31,9 31,5 31,1	458 457 457 456	506 503 501 500	362 363 366 367	401 403 403 403	21 20 29 19	24 23 23 22	304 324 344 353	407 430 453 475	383 385 386 386	666 689 710 730	808 833 856 878	45,6 47,0 48,5 49,7	50,3 51,6 52,9 54,1	6,3 6,3 6,2 6,1	7,7 7,6 7,4 7,3	5,1 4,8 4,6 4,3	1,4 1,3 1,2 1,1	5,3 5,0 4,8 4,5	1,4 1,3 1,2 1,1	1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1
3 0 5 0	26,3 26,7 27,0 27,3	37,2 38,0 38,7 39,3	283 266 252 240	30,7 30,2 29,7 29,1	456 455 455 454	499 499 498 497	367 367 365 361	402 402 399 395	18 17 16 15	21 20 19 18	381 398 414 429	496 516 535 553	385 384 381 376	748 765 779 790	918 918 934 948	50,9 52,0 53,1 54,3	55,2 56,2 57,3 58,3	6,0 5,9 5,8 5,6	7,2 7,1 6,9 6,8	3,9 3,5 3,0 2,5	1,0 0,9 0,8 0,6	4,1 3,8 3,4 3,0	1,0 0,9 0,8 0,7	1

dla świerku III kategorii:

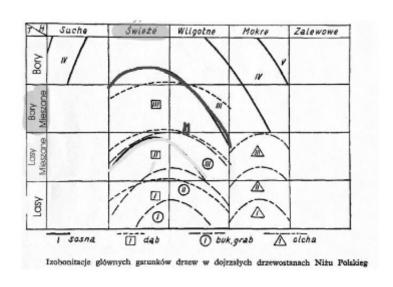
Wskaźnik zadrzewienia jako średnia dla wskaźnika stopnia zwarcia oraz stosunku średniej pierśnicy do pierśnicy z tabel dla gatunku głównego.

$$W_z = \frac{(d_{1/3}/d_{1/3T}) + W_{zw}}{2} \tag{1}$$

Oddział Pododdział	Gatunek (Up)	Wskaźnik zadrzewienia (Wz)
24b	Sosna	0,8
24c	Sosna	1,0
	Świerk	1,1

Tabela 5. Wskaźnik zadrzewienia Źródło: Opracowanie własne

Typ siedliskowy lasu z diagramu izo bonitacji – siedliska świeże

Oddział Pododdział	Gatunek (Up)	Typ siedliskowy lasu
24b	Sosna	Las mieszany
24c	Sosna	Bory mieszane
	Świerk	

Tabela 6. Typ siedliskowy Źródło: Opracowanie własne

Zasobność zadrzewienia (Vt) oraz wielkość bieżącego przyrostu rocznego grubizny i drobnicy (PBRt)

 $V_{\scriptscriptstyle T} = grubizna$ i drobnica drzewostanu głównego + grubizna i drobnica drzewostanu podrzędnego

Oddział Pododdział	Gatunek (Up)	Zasobność zadrzewienia (Vt) [m2]	Wielkość bieżącego przyrostu rocznego (PBRt) [m2]
24b	Sosna	321	11,8
24c	Sosna	339	8,3
	Świerk	417	15,1

Tabela 7. Zasobność zadrzewienia i wielkość bieżącego przyrostu rocznego Źródło: Opracowanie własne

Rzeczywista zasobność drzewostanu (Vrz) i rzeczywisty bieżący przyrost roczny (PBRrz)

$$V_{RZ} = V_T \cdot W_Z \cdot U_P$$

 $PBR_{RZ} = PBR_T \cdot W_Z \cdot U_P$

Oddział Pododdział	Gatunek (Up)	Zasobność drzewostanu (VRZ) [m3/ha]	Rzeczywisty bieżącego przyrost roczny (PBRrz) [m2/ha]
24b	Sosna	251,6	9,2
24c	Sosna	217,0	5,3
	Świerk	66,7	2,4

Tabela 8. Zasobność drzewostanu i rzeczywisty bieżący przyrost roczny Źródło: Opracowanie własne

Zapas drzewostanu

$$Z = V_{RZ} \cdot P$$

Oddział Pododdział	Gatunek (Up)	Zapas drzewostanu (Z) [m2]	
24b	Sosna	2369,6	
24c	Sosna	1267,0	
	Świerk	389,6	

Tabela 9. Zapas drzewostanu Źródło: Opracowanie własne

Tabela rejestru taksacyjnego

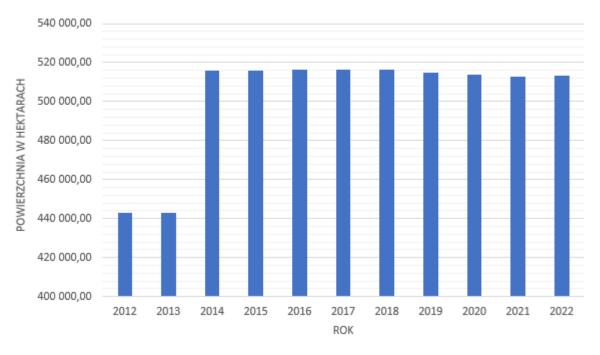
SUMA	24b	24c		1	Oddział Pododdział
17,2	9,42	5,84		2	Powierzchnia [ha]
	Las mieszany, 100% So, 40, przerywane	Bory mieszane, 80% So, 20% Św, 60, umiarkowane		3	Opis drzewostanu: siedliskowy typ lasu, skład gatunkowy (%), wiek, zwarcie
	Sosna	Sosna	Świerk	4	Gatunek drzewa
	IIb	IIIb		5	Klasa wieku
	15,7	20,0	16,0	6	Wysokość w m
	12,2	17,4	15,6	7	Pierśnica (d1/2) [cm]
	I	II	Ш	8	Wskaźnik bonitacji
	0,8	1,05		9	Wskaźnik zadrzewienia
	251,6	217,0	66,7	10	Zasobność [m3/ha]
	2369,6	1267,0	389,6	11	Zapas [m3]
	9,2	5,3	2,4	12	Przyrost bieżący roczny [m3/ha]

Tabela 10. Tabela podsumowująca Źródło: Opracowanie własne

Zestawienie powierzchni lasów według gatunków panujących dla województwa pomorskiego

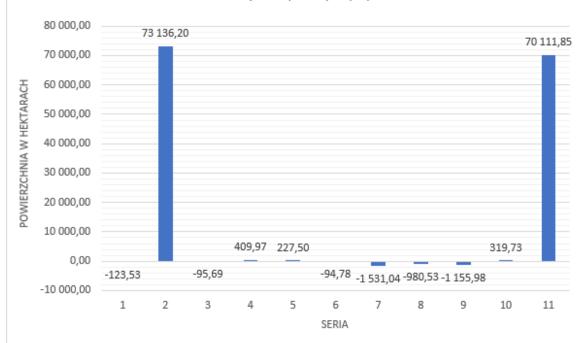
Ostatnim etapem wykonania projektu, było opracowanie zmian powierzchni terenów leśnych. Aby sprawdzić jak zmieniały się parametry lasu dla województwa pomorskiego na stronie <u>Bank Danych o Lasach</u> — zakładka *Zestawienia — Zestawienia z danych urządzeniowych i na potrzeby prognoz — Urządzenia powierzchniowe* pobieram dane "Powierzchnia lasów według gatunków panujących" w układzie województw na stan 1 stycznia dla lat 2012 oraz 2022.

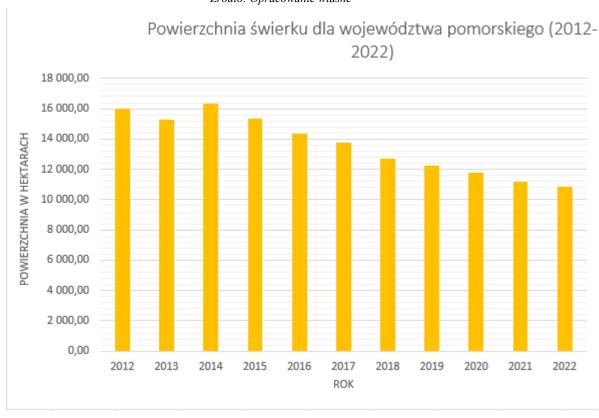

Wykres 1: Powierzchnia sosny dla województwa pomorskiego Źródło: Opracowanie własne

Powierzchnia sosny dla województwa pomorskiego (2012-2022) - ubytki i przybytki

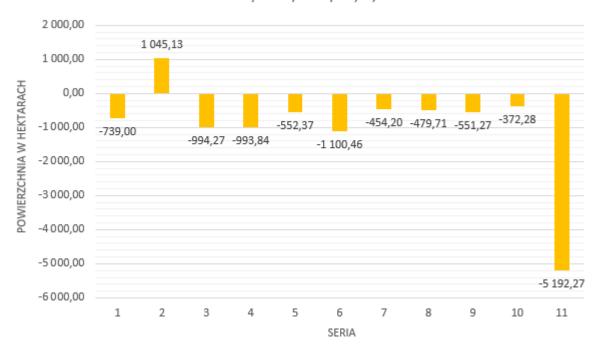

Wykres 2 Zmiana powierzchni sosny dla województwa pomorskiego Źródło: Opracowanie własne

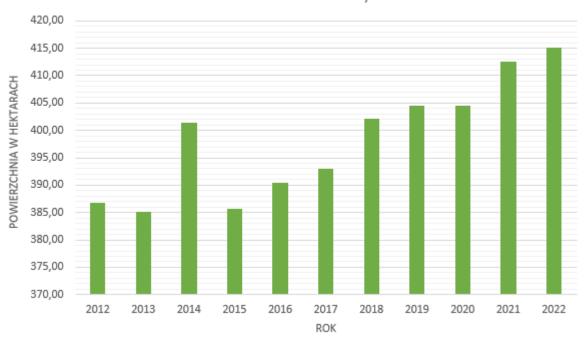
Wykres 3 Powierzchnia świerku dla województwa pomorskiego Źródło: Opracowanie własne

Powierzchnia świerku dla województwa pomorskiego (2012-2022) - ubytki i przybytki

Wykres 4 Zmiana powierzchni świerku dla województwa pomorskiego Źródło: Opracowanie własne

Powierzchnia jodły dla województwa pomorskiego (2012-2022)

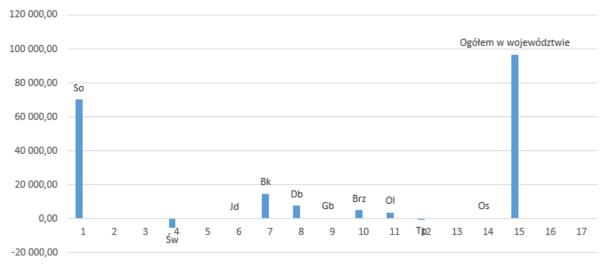
Wykres 5 Powierzchnia jodły dla województwa pomorskiego Źródło: Opracowanie własne

Powierzchnia jodły dla województwa pomorskiego (2012-2022) - ubytki i przybytki

Wykres 6 Zmiana powierzchni jodły dla województwa pomorskiego Źródło: Opracowanie własne

Wykres zmian w województwie pomorskim w latach 2012-2022

Wykres 7. Wykres zmian dla województwa pomorskiego w latach 2012-2022 Źródło: Opracowanie własne

Z powyższego wykresu możemy zauważyć że ilość drzew w województwie pomorskich na przestrzenii 10 lat zwiększyła się ogółem o blisko 100tyś. Z drugiej jednak strony możemy zauważyć że populacja świerka uległa zmniejszeniu.